

عوامل موثر انگیزشی و بازدارنده سفر به سبک فلاش پکری (مطالعه موردي: فلاش پکری در شهرهای ایران)

سید علیرضا حامدی (دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران)

alirezaaa.hm@gmail.com

محمد محبی (استادیار اقتصاد، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران، نویسنده مسئول)

mohebimh@yahoo.com

وحید مکیزاده (استادیار مدیریت بازارگانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران)

v.makizadeh@hormozgan.ac.ir

تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۴/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

صفحه ۳۹-۴۳

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی عوامل بررسی شده اندیشه و بازدارنده فلاش پکرها در ایران به عنوان سبکی جدید در حوزه گردشگری می باشد. بدین منظور، برای گردآوری داده ها، از مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته استفاده شد. تحلیل محتوای یافته ها نشان داد که عوامل مؤثر در انتخاب سفر به سبک فلاش پکری در شهرهای ایران در دو مضمون عوامل پیش ران و عوامل پیش خوان طبقه بندی می شود. عوامل پیش ران، شامل دو مقوله عوامل فردی با چهار مؤلفه تجربه گرایی، خودشکوفایی، فرار از روزمرگی و افزایش اطلاعات عمومی بوده و عوامل اجتماعی، شامل تجربه سه مقوله آزادی، استقلال و آسایش در سفر می باشد. عوامل پیش خوان، شامل مقوله عوامل حاضر در مقصد با دو مؤلفه جاذبه های گردشگری مقصد و کسب علم یا مهارت آموزی می باشد. همچنین، بررسی عوامل بازدارنده از سفر به سبک فلاش پکری در سه مضمون اصلی زیرساخت ها، عوامل امنیتی و عوامل ارتباطی طبقه بندی می گردد. زیرساخت ها شامل دو مقوله آلودگی محیط زیست و کمبود خدمات درمانی بوده و زیرساخت های رفاهی شامل کیفیت حمل و نقل و مکان های اقامتی می باشد. عوامل امنیتی شامل مقوله امنیت اجتماعی بوده که به دو مؤلفه امنیت فیزیکی و روانی تقسیم می گردد. عوامل ارتباطی نیز شامل مقوله فناوری و ارتباطات می باشد که در دو مؤلفه پوشش شبکه و فیلترینگ طبقه بندی می گردد. در نتیجه، یکی از عوامل مهم در طبقه بندی و شناسایی انواع گردشگران شناخت انگیزشی آن ها می باشد که نقش مهمی در پیش بینی رفتار مصرف کننده در حوزه بازاریابی و همچنین تنظیم میزان عرضه و تقاضا در حوزه گردشگری دارد.

کلیدواژه ها: عوامل انگیزشی، عوامل بازدارنده، عوامل پیش خوان، عوامل پیش ران، فلاش پکری.

۱. مقدمه

صنعت گردشگری بزرگترین و متنوع‌ترین صنعت دنیا می‌باشد، به طوری که بسیاری از کشورها این صنعت پویا را منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی، رشد و توسعه‌ی ساختار زیربنایی می‌دانند. صنعت جهانگردی در سراسر دنیا، به ویژه در کشورهای در حال توسعه که شکل‌های دیگر اقتصادی مانند تولید یا استخراج منابع طبیعی در آن‌ها به صرفه نیست، بسیار مورد توجه می‌باشد (هانام^۱ و دیکمن^۲، ۲۰۱۰). رشد سریع و قدرتمند جهانگردی در مدتی نسبتاً کوتاه، باعث شده‌است که این صنعت، تأثیر فراوانی بر مسافت‌های تجربی بگذارد. در سال‌های اخیر، یکی از تحولات مهم در گردشگری، ظهور سبک جدیدی از سفر به نام فلاش‌پکری بوده‌است. فلاش‌پکرها «خانه بدلوش‌های دیجیتال»، اعضای جامعه‌ی نخبگان جهانی محسوب می‌شوند و نماد شبکه‌ای در حال پیشرفت، مت Shank از فناوری، سفر و زندگی روزمره هستند (پاریس^۳، ۲۰۱۰).

از سویی دیگر، رسانه‌های اجتماعی به عنوان یکی از قدرتمندترین ابزارهای شبکه آنلاین، در زندگی اجتماعی و اقتصادی با دنیای واقعی ادغام گردیده‌اند. با توسعه‌ی شبکه‌های مخابراتی و رایانه‌ای، به ویژه در دو دهه اخیر، استفاده از فناوری اطلاعات در بیشتر عرصه‌های زندگی بشر رواج یافته است که از مصاديق آن می‌توان به شبکه‌های اجتماعی اشاره نمود. شبکه‌های اجتماعی مثل اینستاگرام، فیسبوک و یوتیوب به عنوان یک کanal دریافت اطلاعات عمل می‌کنند و حتی جایگزین شبکه‌های تلویزیونی شده‌اند (زنگ^۴ و گریستون^۵، ۲۰۱۴).

در این میان، ظهور رسانه‌های اجتماعی در صنعت گردشگری، گروه جدیدی از گردشگران، به نام فلاش‌پکر را به وجود آورده‌است که برای این افراد توانایی به اشتراک‌گذاری آنی هرچه در سفر تجربه می‌کنند، از اهمیت بالایی برخوردار است (پاریس، ۲۰۱۰). این افراد ترکیبی از کوله‌گردها و خانه بدلوش‌های دیجیتالی محسوب می‌شوند. سبک زندگی مبتنی بر تکنولوژی آنها، شرایط تجربه‌ی زندگی مستقل از طریق وصل شدن به نت را برای آنها از هر نقطه فراهم می‌آورد (هسو^۶ و همکاران، ۲۰۱۷). این نوع گردشگران، نخبگان عصر جدید تلقی می‌شوند که از لحاظ فعالیت فکری، فیزیکی و مجازی سریع و توانا عمل می‌کنند و عمدتاً وابسته به استفاده از فناوری اطلاعات و خصوصاً دستگاه‌های تلفن همراه می‌باشند (هانام و دیکمن، ۲۰۱۰). با وجود ظهور و رشد روز افزون این سبک از گردشگری، به دلیل عدم دسترسی آسان و سبک سفر مستقل این نوع گردشگران، اطلاعاتی از این سبک از سفر و این نوع گردشگران در ایران در دسترس نبوده و الزامات این نوع سفر، عوامل مؤثر انگیزشی و نیازهای فلاش‌پکران تا به امروز مورد مطالعه و پژوهش قرار نگرفته است.

-
1. Hannam
 2. Diekmann
 3. Paris
 4. Zeng
 5. Gerritsen
 6. Hsu

درابتدا ضروریست مروری بر مطالعات پیشین در حوزه گردشگری و همچنین سفر به سبک فلش پکری داشته باشیم. گردشگری به دسته‌ای از فعالیت‌ها مانند برنامه‌ریزی برای سفر، سفر به مقصد مورد نظر، اقامت در مقصد، بازگشت به مبدأ گفته می‌شود که در حین مسافرت یک گردشگر به وقوع می‌پیوندد. در حقیقت، مجموع فعالیت‌هایی که گردشگر به عنوان قسمتی از سفر انجام می‌دهد و هر گونه فعالیت و نقل و انتقالی را که در جریان سفر یک مسافر انجام می‌شود را می‌توان گردشگری دانست (میل^۱ و موریسون^۲، ۲۰۰۲). آرنتز^۳ و تیمرمانز^۴ (۲۰۰۴) بر این باورند که سفر حاصل فرآیند پیچیده تصمیم‌گیری است که طی آن شخص در صدد رسیدن به اهداف از قبل برنامه‌ریزی شده خود با در نظر گرفتن شرایط و محدودیت‌های زمانی و مکانی در مقصد می‌باشد.

کی^۵، کوهن^۶ و تراایب^۷ (۲۰۱۹) معتقدند یکی از عوامل مهم در طبقه‌بندی و شناسایی انواع گردشگران شناخت انجیزشی آن‌ها می‌باشد که نقش مهمی در پیش‌بینی رفتار مصرف‌کننده در حوزه‌ی بازاریابی و همچنین تنظیم میزان عرضه و تقاضا در حوزه‌ی گردشگری را دارد. بررسی پژوهش‌های پیشین در حوزه‌ی گردشگری نشان می‌دهد که ویژگی‌های انجیزشی گردشگران تاثیر بسزایی در رویکرد، تمایلات و رفتار مصرفی آن‌ها و پیش‌بینی رفتار مصرف‌کننده دارد (برنینی^۸ و کرکولیکی^۹، ۲۰۱۵؛ وبستر^{۱۰}، ۲۰۱۹).

صاحب‌نظران عوامل انجیزشی را به گونه‌های مختلف طبقه‌بندی و تبیین نموده‌اند. به عنوان مثال، هادمن و هاوکینز^{۱۱} (۱۹۸۹) سلامتی، اشتیاق و کنجکاوی، فعالیت و مشارکت ورزشی، تفریح، ملاقات با دوستان و خویشاوندان، فعالیت‌های تجاری و حرفه‌ای، پیوندها و وابستگی‌های خویشاوندی، خودشکوفایی و مذهب را از عوامل مهم انجیزشی قلمداد نموده‌اند. شمول^{۱۲} (۱۹۷۷) متغیرهای آموزشی، فرهنگی، استراحت، آرامش، ماجراجویی، تفریح، سلامتی، تجدید قوا، دیدار قومی، خانوادگی، مسائل اجتماعی و رقابتی را در زمرة این عوامل دانسته است. اسواربروک^{۱۳} و هورنر^{۱۴} (۲۰۰۷) عوامل فیزیکی، احساسی، فرهنگی، خودشکوفایی و شرایط را بر انجیزه سفر مؤثر می‌دانند.

- 1. Mill
- 2. Morrison
- 3. Arentze
- 4. Timmermans
- 5. Cai
- 6. Cohen
- 7. Tribe
- 8. Bernini
- 9. Cracolici
- 10. Webster
- 11. Hawkins
- 12. Schmoll
- 13. Swarbrooke
- 14. Horner

ماوز^۱ (۲۰۰۷) کوله‌گردها را مسافرانی خود سازمان یافته، معرفی می‌کند که به قصد تفریح و به صورت بلندمدت به مقاصد مختلف سفر کرده، برنامه سفر منعطفی داشته و اغلب آن‌ها با سفر، برای مدتی از زندگی مرفه پیشین خود فاصله می‌گیرند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که پیدایش این گونه سفر به کشورهای غربی مانند اروپای غربی، استرالیا، نیوزلند و آمریکای شمالی باز می‌گردد حال آن که به مرور زمان تعدادی نیز از اسرائیل و مناطقی از آسیا مانند ژاپن به آن‌ها گرویدند و این امر موجب اشاعه آن در سراسر جهان گردید (هانام و دیکمن، ۲۰۱۰). به طور کلی، این سبک از سفر در ۳۰ سال اخیر رشد چشمگیری داشته و به تدریج به عنوان صنعتی جهانی و مقبول در جوامع پذیرفته شده است (دیور^۲ و همکاران، ۲۰۱۷).

محبوبیت این سبک از سفر در سال‌های اخیر با گسترش پژوهش‌ها در این زمینه نیز همراه بوده است. برخی از پژوهشگران به بررسی ویژگی‌های شخصیتی و هویتی این گونه مسافران (نوک و همکاران، ۲۰۱۷) و برخی دیگر به مطالعه فرهنگی آن‌ها پرداخته اند (موزایینی، ۲۰۰۶؛ وسترهاوسن، ۲۰۰۲). سایر پژوهش‌ها در این حوزه نیز به مطالعه تعاملات اجتماعی آن‌ها (چانگ و همکاران، ۲۰۱۷)، گونه‌شناسی کوله‌گردها (ماوز، ۲۰۰۷) و تأثیر سفرنامه‌ها بر کوله‌گردها (ریچارد^۵ و ولیسون^۶، ۲۰۰۴) می‌پردازد. لازم به ذکر است که یورایلی^۷ و همکاران (۲۰۰۲) ضمن بررسی انواع گردشگران دریافتند که کوله‌گردهایی که علاوه بر سبک تجربه گرایانه سفر می‌کنند در اقلیت بوده و اکثریت، آن دسته از کوله‌گردهایی هستند که با اهداف تفریحی سفر می‌کنند. یکی از مهمترین گونه‌های این نوع سفر، فلاش‌پکری می‌باشد که در بخش بعد به تفصیل به بررسی این نوع سفر خواهیم پرداخت.

امروزه سفر به سبک فلاش‌پکری از جدیدترین انواع سفر و در واقع یکی از گونه‌های اصلی سفر به شمار رفته و بیانگر تغییر و تحولات جمعیتی در جوامع گوناگون به ویژه در جوامع غربی می‌باشد. به عبارت دیگر، عوامل مؤثر در شکل گیری این نوع سفر در دنیای امروز بالارفتن سن ازدواج و فرزندآوری، رشد و پیشرفت تکنولوژی، افزایش اوقات فراغت و میزان رفاه در جوامع می‌باشد (هانام و دیکمن، ۲۰۱۰).

به طور کلی، فلاش‌پکرها از طریق نقشه‌های مختلف و به صورت سیال در سراسر جهان سفر می‌کنند. همچنین، آن‌ها قادر به اتصال سریع به شبکه‌های مختلف از هر مکان و اغلب با استفاده از فناوری تلفن همراه هستند (پاریس، ۲۰۱۲). بنابراین، سفر به سبک فلاش‌پکری به نوعی به استفاده روز افرون کوله‌گردها از فناوری‌های جدید و رسانه‌های اجتماعی اشاره دارد (جرویس^۸ و پیل^۹، ۲۰۱۰). این نوع گردشگران معمولاً افرادی بین ۲۰ تا ۴۰ سال هستند که

-
1. Maoz
 2. Dayour
 3. Muzaini
 4. Westerhausen
 5. Richards
 6. Wilson
 7. Uriely
 8. Jarvis
 9. Peel

با کوله‌پشتی‌ها یا چمدان‌های چرخ دار گران قیمت سفر کرده و با توجه به شرایط در مکان‌های مختلف اقامت می‌کنند. این افراد درآمد نسبتاً بالایی داشته، به مکان‌های بکر و خاص بیشتر سفر کرده و معمولاً با تجهیزات خاصی چون لپ تاپ و گوشی‌های هوشمند سفر می‌کنند (هانام و دیکمن، ۲۰۱۰). در تعریفی دیگر، جرویس و پیل (۲۰۱۰) فلش‌پکرها را مسافرانی میانسال معرفی می‌کنند که از هرگونه فرصتی در ایام تعطیل یا مرخصی‌های کاری خود برای سفر استفاده می‌کنند. این افراد قدرت مالی بیشتری داشته و گاه درمواردی که شرایط سفر در مسیر سخت‌تر می‌گردد به سبکی لوكس نیز زندگی می‌کنند. هانام و دیکمن (۲۰۱۰) معتقداند فلش‌پکرها مسافرهای میانسالی هستند که در کل دنیا سفر می‌کنند. برخی از آن‌ها قبل از تجربه کوله‌گردی داشته و کوله‌گرد بوده‌اند اما اکنون علی‌رغم آن که به طور کلی از فرهنگ کوله‌گردی تبعیت می‌کنند، در محل‌های مجهرتی اقامت می‌کنند. لازم به ذکر است، ساخت اقامتگاه هایی مدرن که صرفاً با هدف جذب این نوع گردشگران صورت گرفته و در بازاریابی مدرن از آن‌ها به عنوان محل اقامت فلش‌پکرها یاد می‌شود، دلیلی دیگر بر پدید آمدن این نوع سفر به عنوان زیرمجموعه‌ای از کوله‌گردی و اهمیت این سبک از سفر در صنعت گردشگری می‌باشد (پاریس، ۲۰۱۴).

یکی از وجوده تمایز میان فلش‌پکرها و کوله‌گردان در این امر می‌باشد که فلش‌پکری در واقع با تکنولوژی روز گره خورده‌است و در تعامل با آن معنا می‌باشد. جرویس و پیل (۲۰۱۰) فلش‌پکرها را مسافران قشر جدیدی می‌دانند که بیشترین استفاده را از فناوری روز کرده و از وسایلی چون دوربین‌های دیجیتال، گوشی‌های هوشمند و هرگونه فناوری هوشمند دیگر در حین سفر بهره می‌گیرند. دیور (۲۰۱۹) در پژوهشی عینی از سفر به سبک کوله‌گردی، وجه تمایز دیگری از فلش‌پکرها را چنین مطرح می‌کند که فلش‌پکرها تمایل به اقامت در مکان‌هایی مجهر داشته و به مسافرهایی که خود را غرق عیاشی می‌کنند به دیده تحکیر می‌نگرند. از دیگر وجوده تمایز مهم میان این دو گروه مسافر می‌توان به این نکته اشاره نمود که فلش‌پکرها در واقع کوله‌گردانی متمول‌تر هستند که می‌توانند نقش بیشتری در توسعه اقتصادی جامعه میزبان داشته باشند. در این زمینه، پژوهش حاضر در پی یافتن پاسخ به سوالات زیر می‌پاشد:

۱. عوامل انگیزشی مؤثر بر انتخاب سفر به سبک فلش‌پکری چیست؟

۲. فلش‌پکرها با چه موانع و محدودیت‌هایی مواجهه هستند؟

۲. متداول‌تری

جامعه آماری پژوهش حاضر، فلش‌پکرهای ایرانی با تجربه‌ی شخصی در سال ۱۳۹۸، بودند. به دلیل ماهیت مستقل این نوع سبک سفر و عدم دسترسی آسان به فلش‌پکرها در ایران، امکان بررسی کامل جامعه به صورت سرشماری وجود نداشت. بنابراین، به دلیل نبود آمار دقیق از تعداد ایشان، در این پژوهش از نمونه‌گیری گلوله‌برفی که هم شامل نمونه‌گیری در دسترس و هم نمونه‌گیری هدفمند یا معیار-محور می‌باشد استفاده شد. این نوع

نمونه‌گیری در انواع طرح‌های تحقیق کیفی مورد استفاده قرار گرفته و اهداف پارادایمی تحقیق کیفی را برآورده می‌سازد (استربرگ، ۲۰۰۲).

نمونه آماری این پژوهش شامل ۱۶ نفر فلش‌پکر ایرانی (۱۳ مرد و ۳ زن) ۵۱ ساله با میانگین سنی ۳۷ سال می‌باشد که بر اساس دو متغیر هزینه سفر و استفاده از تکنولوژی در فرآیند سفر شناسایی و مورد مصاحبه قرار گرفتند. شرکت‌کنندگان این پژوهش از شهرهای مشهد، شیراز، تهران و رشت بوده و شغل حرفه‌ای ایشان، پزشک، روانشناس، داروساز، مهندس، راهنمای گردشگری، استاد دانشگاه، دندانپزشک، کارمند سازمان گردشگری و عکاس بوده و برخی نیز در مشاغل آزاد فعالیت داشتند. از نظر میزان تحصیلات چهار نفر کارشناسی، هفت نفر کارشناسی ارشد و پنج نفر دکترا بودند که با ۱۲ نفر از این افراد مصاحبه حضوری و چهار نفر مصاحبه آنلاین انجام شد.

پرسشنامه جمعیت‌شناختی و گونه‌شناسی سبک سفر براساس پیشینه نظری، جهت کسب اطلاعات جمعیت‌شناختی و در نظر گرفتن متغیرهایی چون سن، جنسیت، شغل، میزان تحصیلات دانشگاهی، تعداد سفر سالانه، هزینه روزانه سفر، محل اقامت در سفر، نوع سفر، مدت زمان سفر و میزان استفاده از تکنولوژی و شبکه‌های اجتماعی تنظیم شد که به کمک آن بتوان فلش‌پکرها را از کوله‌گردها شناسایی نمود و به تحلیل عمیق‌تر داده‌ها پرداخت.

به منظور بررسی سبک سفر فلش‌پکرها، تجزیه و تحلیل تجربیات، فعالیت‌ها، انگیزه‌ها و ویژگی‌های آنها، برای گردآوری داده‌ها ابتدا از روش مصاحبه نیمه ساختاریافته حضوری با نمونه در دسترس استفاده شد و سپس به دلیل پراکندگی فلش‌پکرها در سطح کشور و در دسترس نبودن برخی از آن‌ها جهت مصاحبه حضوری، از مصاحبه‌ای آنلاین استفاده شد و جمع آوری اطلاعات تا رسیدن به اشباع کامل داده‌ها ادامه یافت. سوالات مصاحبه مبتنی بر پیشینه تحقیق، مبانی نظری و پرسشنامه فرهنگی کوله‌گردها (پاریس، ۲۰۰۸) طراحی و توسط دو نفر فلش‌پکر، دو نفر از خبرگان حوزه مدیریت بازاریابی و دو نفر از خبرگان حوزه مدیریت گردشگری مورد مطالعه مقدماتی جهت اجرای آزمایشی و رفع ابهامات اولیه قرار گرفت و سپس نهایی و جمع‌بندی گردید.

از آنجا که پژوهش حاضر در جهت ایجاد شناخت نسبت به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، فعالیت‌ها و الگوی سفر نوع خاصی از گردشگران به نام فلش‌پکرها می‌باشد. بنابراین، این پژوهش از نظر هدف اکتشافی بوده و از نظر روش نیز کیفی می‌باشد. در این راستا، براساس پیشینه تحقیق و مبانی نظری، فلش‌پکرها بر مبنای دو متغیر هزینه‌ی سفر و میزان استفاده از تکنولوژی در فرآیند سفر جهت انجام مصاحبه شناسایی شدند.

در فاز دوم پژوهش، جهت بررسی سبک سفر فلش‌پکرها، تجزیه و تحلیل تجربیات، انگیزه‌ها، موانع و چالش‌ها و ویژگی‌های فردی این گردشگران، برای گردآوری داده‌ها از روش مصاحبه نیمه‌ساختار یافته استفاده شد. در مرحله اول این فاز، از ۱۲ نفر از فلش‌پکرها در مشهد، مصاحبه نیمه ساختاریافته حضوری به عمل آمد. در مرحله دوم، به دلیل محدودیت دسترسی به سایر فلش‌پکران در سطح کشور، از چهار نفر دیگر از فلش‌پکران مصاحبه نیمه‌ساختار-

یافته آنلاین به عمل آمد. شرکت‌کنندگان بعد از آگاهی از هدف کلی تحقیق به صورت داوطلبانه اعلام به همکاری در پژوهش نمودند. در انتهای، به شرکت‌کنندگان جهت تقدیر و سپاسگزاری هدیه‌ای اهدا شد. لازم به ذکر است جمع‌آوری اطلاعات تا رسیدن به اشباع کامل داده‌ها ادامه یافت. به طورکلی، شناسایی فلش‌پکرهای، انجام مصاحبه، و تکمیل پرسشنامه‌ها حدود ۱۲ ماه به طول انجامید.

پس از جمع‌آوری، تلخیص و تجزیه و تحلیل پرسشنامه‌های مذکور، بررسی و توصیف آماری داده‌های پرسشنامه جمعیت شناختی، از طریق نرم افزار SPSS (نسخه ۲۴) انجام شد. جهت تحلیل عمیق اطلاعات در مرحله مصاحبه نیمه‌ساختار یافته حضوری و آنلاین و همچنین پرسشنامه‌ها از تعدادی سوال به عنوان راهنما استفاده گردید. به طور متوسط هر مصاحبه بین ۴۵ تا ۷۵ دقیقه به طول انجامید. اگرچه یافته‌های مصاحبه با ۱۲ نفر به اشباع رسید، جهت اطمینان بیشتر با هر ۱۶ نفر مصاحبه انجام شد. از هر نمونه به طور جداگانه مصاحبه انجام گرفت و کلیه مکالمات با اجازه آن‌ها ضبط شد. داده‌ها به روش تحلیل محتوای قراردادی توسط نرم افزار MAXQDA (نسخه ۱۰) مورد بررسی قرار گرفت. در این روش کدها و طبقات به طور مستقیم و به صورت استقرایی از داده‌های خام استخراج می‌شوند (ویس مرادی و همکاران، ۲۰۱۳). تجزیه و تحلیل داده‌ها با رویکرد تحلیل محتوای قراردادی و پردازش آنها با استفاده از طرح تحلیلی تماییک استبرگ (۲۰۰۲) شامل پنج مرحله برای شناسایی مضامین اصلی، انجام شد. همچنین، در پژوهش حاضر جهت بررسی پایایی و روایی یا به عبارتی صحت و دقت داده‌ها، از چهار معیار گوبا^۱ و لینکولن^۲ (۱۹۹۴) که عبارتند از اعتبارپذیری، انتقالپذیری، اطمینانپذیری و تاییدپذیری استفاده شد.

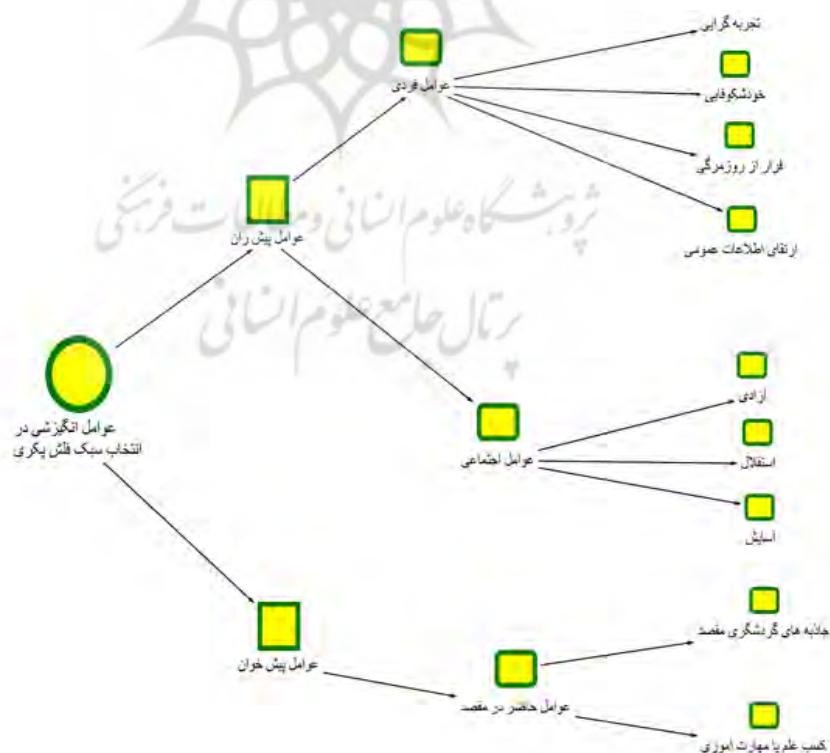
۳. یافته‌ها

اولین پرسش پژوهش حاضر به بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر انتخاب سفر به سبک فلش‌پکری در ایران می‌پردازد. محتوای نهفته داده‌ها و درون مایه شرح‌واره‌ها پس از تجزیه و تحلیل نقل قول‌ها از طریق مقایسه مدادوم، تعديل و تلفیق کدها به صورت پیش‌رونده و شناسایی تمایز بین مؤلفه‌ها، مقولات و مضامین بر اساس مدل استبرگ (۲۰۰۲) و ترتیب کدگذاری باز، متمرکز، محوری و در نهایت کدگذاری انتخابی تعیین و طبقه‌بندی گردید. عوامل مؤثر انگیزشی در انتخاب سفر به سبک فلش‌پکری در ایران در دو مضمون عوامل پیش‌ران و عوامل پیش‌خوان طبقه‌بندی گردید. عوامل پیش‌ران شامل دو مقوله عوامل فردی با چهار مؤلفه تجربه‌گرایی، خودشکوفایی، فرار از روزمرگی و ارتقای اطلاعات عمومی بوده و عوامل اجتماعی شامل تجربه سه مقوله آزادی، استقلال و آسایش در سفر می‌باشد. عوامل پیش‌خوان شامل مقوله عوامل حاضر در مقصد با دو مؤلفه جاذبه‌های گردشگری مقصد و کسب علم یا مهارت‌آموزی می‌باشد (شکل ۱).

1. Guba

2. Lincoln

اولین مؤلفه مطرح شده در ارتباط با مقوله عوامل فردی تجربه‌گرایی است که در چهار بخش تجربه‌گرایی حسی، عاطفی، شناختی، رفتاری و ارتباطی مطرح گردید. حسین در مورد تجربه حسی می‌گوید "همین حسی که میری تو دریا و امواج تجربه متفاوتی هست که تو شهر خودم نمی‌تونم حسش رو تجربه کنم،" رضا در این باب گفت: "نمیدونم قله در فک تو رودبار رفته‌یان یا جنگل ابر. حس می‌کنید ابرها رو لمس می‌کنیں...". محمد در مورد تجربه عاطفی می‌گوید "هر وقت مشهد میرم یکی دو تا از پارک‌های آبی اون جا رو حتما میرم. تخلیه روانی و هیجان هست". امیر معتقد بود "هیچ وقت حس هیجان و رهایی رو که تو تله کابین‌های توچال و رامسر تجربه کردم فراموش نمی‌کنم". سارا در مورد تجربه شناختی می‌گوید "وقتی با تور یزد رفته بودم فکر میکردم جای کویر و خشکی هست. اما وقتی مستقل جاهای مختلفش رو رفتم خیلی برام جالب بود این همه سرسبزی تو دل شهر کویری. تصورم کلا نسبت به این شهر عوض شد". نادر در این باره می‌گوید "من از طریق این سبک سفر، دیام نسبت به اقلیت‌ها عوض شد". مهدی در مورد مؤلفه تجربه رفتاری گفت: "من قبل سفر حتما تو متفاوت درک بهتری از روابط انسانی پیدا کردم". محسن در ارتباط با تجربه ارتباطی گفت: "من قبل سفر حتما تو گروه‌های اجتماعی که عضو هستم با دوستان مشورت میکنم، از این طریق کلی ارتباطات پیدا کردم...". دانیال در این باره گفت: "یه بخش مهم سفر یعنی ارتباطات. الان هم که شبکه‌های اجتماعی کار رو برای همه حتی اونایی که خیلی معاشرتی نیستن راحت کرده".

شکل ۱. عوامل مؤثر انگیزشی بر انتخاب سبک فلش‌پکری

دومین مؤلفه عوامل پیش‌ران در انتخاب سفر به سبک فلش پکری، خودشکوفایی می‌باشد. مهدی در این باره می‌گوید "سفر تنها موردی هست که از اون طریق خودم رو در عمل و ارتباط با بقیه می‌شناسم. اونم این سبک سفر که مستقل هستی". امیر در این باره گفت: "واقعاً نیاز بود یه چند واحدی روانشناسی عمومی همه دانشجوها می‌داشتند. سفر آدم رو می‌سازه. باعث رشد فکری و شخصیتی از طریق ایجاد روابط انسانی می‌شه...".

مؤلفه سوم ذکر شده فرار از روزمرگی می‌باشد. رها در این باره می‌گوید "من رشته‌ام روان‌شناسی هست. گاهی نیاز دارم فرار کنم از شرایط شغلیم تا بتونم تا حدی فراموش کنم یا بیشتر فکر کنم...". حسن معتقد بود "گاهی آدم باید فرار کنه از زندگی روزمره‌اش خصوصاً اگر شرایط شغلیش هم استرس‌زا باشه. این هست که من اگر سفر نکنم نمی‌تونم تو شغل و زندگیم کارآیی و رانمان رو حفظ کنم...".

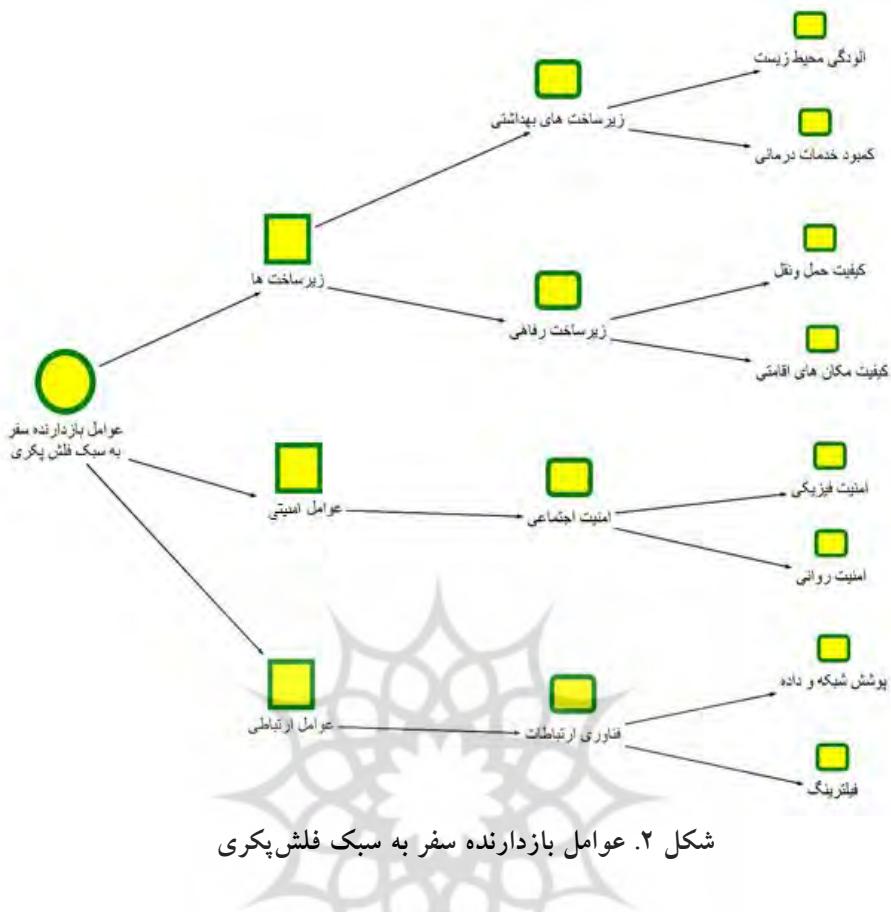
چهارمین مؤلفه مطرح شده افزایش اطلاعات عمومی می‌باشد که در سه بخش میراث‌طبعی، میراث مادی و میراث فرهنگی ناملموس معنوی مطرح گردید. امیر در مورد میراث طبیعی می‌گوید "تنها تجربه‌ای که ازش لذت می‌برم سفر هست. خصوصاً وقتی نویت دیدن آثار طبیعی که اثری از دست انسان توش نیست می‌شه. کوه دماوند، غار علی‌صدر، اینا شکوه معماری مطلق طبیعت هست". دانیال در مورد میراث طبیعی گفت: "آثار طبیعی که ما داریم از مسوله گرفته تا باداب سورت رو فقط باید دید...". محمد در مورد میراث مادی گفت: "وقتی به موزه جواهرات ملی تو تهران رفتم توریست‌ها بهت‌زده به من گفتن شما چه کشور غنی و ثروتمندی هستید. ولی مردم کشور خودمون به ندرت اسمی از این موزه شنیدن". احمد نیز در این باره چنین گفت: "راستش من اطلاعات تاریخی عمیقی ندارم. برای همین گاهی تنها سفر می‌کنم که به علایق و به روزرسانی خودم هم برسم". محمد در ارتباط با میراث فرهنگی ناملموس معنوی نیز چنین گفت: "این‌ها و ترانه‌ها و جشن‌ها و غذاهایی مناطق مختلف هم جزوی از میراث ما هستند. یکی از این موارد، مراسم عروس‌گلای و جشن‌های مردم گیلان هست که تو موزه سراوان دیدم...". حسن در این باره گفت: "جاجیم بافی، سبد بافی، سوزن دوزی‌های سیستان، گلیم‌های ترکمن‌ها و کلی هنر دیگه که خیلی‌هاشون فقط مختص ایران هست. این‌ها باید حفظ و بازاریابی بشه براشون".

دومین مقوله مطرح شده عوامل اجتماعی می‌باشد که شامل سه مؤلفه آزادی، استقلال و آسایش در سفر می‌باشد. سارا در ارتباط با مؤلفه آزادی چنین گفت: "یکی از دلایلی که من به این سبک سفر می‌کنم این هست که تو این نوع سفر شاید چون از صفر تا صد برنامه ریزیش با خودم هست یه نوع حس رهایی رو از زندگی روزمره تجربه می‌کنم...". حسن در این باره گفت: "اصلاً آدم با سفر حس آزادی رو تجربه می‌کنه. انگار کنده شدی از تکرارها و روزمرگی‌ها". نوید در این باره گفت: "آزادی مطلق یه جورایی تو سفر هست. حس رهایی و عدم تعلق...". مؤلفه دوم این شاخص استقلال می‌باشد. رها در این باره گفت: "من از لحاظ مالی مستقل هستم ولی چون هنوز با خانواده یعنی پدر و مادرم زندگی می‌کنم اون استقلالی رو که باید، فقط این مدل سفر بھم می‌ده...". از دیگر مؤلفه‌های مطرح شده آسایش می‌باشد. نوید در این باره گفت: "سفری که توش آسایش رو تجربه نکنی سفر نیست...". احمد گفت:

"خوب خیلی مهم هست آدم سفری رو انتخاب کنه که خود عامل سفر به معصل تبدیل نشه. ب-tone آرامش رو تجربه کنه...".

دومین مضمون مطرح شده عوامل پیش خوان بود که مقوله عوامل حاضر در مقصد را در بر می گرفت. این مقوله شامل دو مؤلفه جاذبه‌های گردشگری مقصد و کسب علم یا مهارت‌آموزی می‌گردد. محمد در رابطه با جاذبه‌های تاریخی فرهنگی و طبیعی گردشگری می‌گوید: "پارسال موزه طبیعی فرهنگی سراوان در گیلان رفتم، عالی بود. ترکیب معماري و فرهنگ و آیین‌ها با هم بود. کاش این طرح برای شهرهای دیگه هم اجرا شه، برای آیندگان بمونه...". رها در باره جاذبه‌های طبیعی گفت: "لذتی که تو دیدن مناطق بکرقشم ولاک پشت‌های پوزه عقاویش هست برا من تو کیش اون قدر نبود شاید. طبیعت قشم خیلی بکتر موشه" امیر در این‌باره گفت: "من وقتی تنها سفر می‌کنم تا جایی که بتونم اول به طبیعت می‌زنم. منظره برف‌های گردنه اسدآباد وقتی از کرمانشاه میری همان، گنجنامه همان و طبیعت فوق العاده‌اش، ارتفاعات توچال، رامسر، گردنه حیران... اصلا وحشتناک قشنگه". حسین به اهمیت جاذبه‌های انسان ساخت در کنار جاذبه‌های طبیعی اشاره کرد: "یکی از قشنگترین جاهایی که دیدم سازه‌های آبی شوشترا بود. محشر بود. این ترکیب طبیعت و سازه مسحور می‌کنه آدم رو...". نادر نیز به اهمیت جاذبه‌های انسان ساخت در کنار جاذبه‌های طبیعی چنین اشاره کرد: "پل معلق مشکین شهر و معماریش بی نظیره. طبیعت بکر هم کنارش. تفریحاتی مثل زیپ لاین و گلایدر و دوچرخه سواری و اسب سواری هم بهش اضافه کردن. هتل‌های شیک و مراکز اقامتی عالی هم داره...". نوید در مورد جاذبه‌های اقلیمی و ارتباط آن با تجربه‌گرایی گفت: "اوین دفعه‌ای که تو صفحه اینستای یک فلاش پکر خارجی عکس هرمز رو دیدم باور نکردم. فکر می‌کردم ایران نیست. صخره‌های بلند رو به دریا و خاک سرخ .. حتی دیالیش به صورت مجازی تجربه جالی هست". علی هم به ارزش جاذبه‌های اقلیمی و ارتباط آن با تجربه‌گرایی چنین اشاره کرد: "چشم‌هه گل‌فشن تنگ سیستان فوق العادست. تجربه متفاوتی هست. یا آهوها در دشت ناز مازندران...".

علم و مهارت‌آموزی از دیگر مؤلفه‌های عوامل پیش خوان می‌باشد که در دو زمینه علم و هنر مطرح گردید. سارا در این مورد می‌گوید: "به خاطر ماهیت کاریم و اینکه تو محیط دانشگاهی کار می‌کنم نیاز دارم سالانه چندین کنفرانس و همایش رو در تهران یا در شهرهای دیگه شرکت کنم". رها در این‌باره می‌گوید: "از اونجا که یکی از بهترین اساتید نقاشی در تهران هست من ماهی یک‌بار به این شیوه به تهران سفر می‌کنم. کلاس آواز هم میرم تهران.... چون متأسفانه برای خانم‌ها در مشهد کلاس آواز اختصاصی نیست".

شكل ۲. عوامل بازدارنده سفر به سبک فلش پکری

شکل ۲ به تبیین عوامل بازدارنده سفر به سبک فلش پکری و محدودیتها و موانع آن می پردازد. مقوله اول مطرح شده زیرساخت‌های بدهاشتی است که شامل دو مؤلفه آبادگاری محیط‌زیست و کمبود خدمات درمانی می‌گردد. علی در مورد آبادگاری محیط‌زیست می‌گوید: "خوب یکی از مواردی که واقعاً آزار دهنده هست این هست که آدم میره جاذبه‌های توریستی یک شهر رو بینه و با توده عظیم زیاله در اون مکان مواجه بشه". نوید در این‌باره گفت: "یکی از معضلات به نظر من منظر شهری هست. تو سفری که به شهر رشت رفته بودم از همه لحظات عالی بود به جز انبوه زیاله در فاصله نه چندان دور تو رودخانه وسط شهر". سارا در مورد کمبود خدمات درمانی گفت: "یکی از مشکلاتی که هست و آدم انتظارش رونداره همین نبود مراکز خدمات درمانی تو بعضی از مناطق هست. مناطقی که دهکله توریستی هستند اما هیچ زیرساخت، بدهاشتی، خدمات درمانی ای برای این اماکن تعریف نشده". حسن نیز در این‌باره گفت: "یکی از استرس‌هایی که من در طول سفر به خاطر فشارخون و مورد قلبیم دارم این هست که اون محل حتماً بیمارستان یا درمانگاه داشته باشه".

مقوله زیرساخت‌های رفاهی شامل دو مؤلفه "حمل و نقل" و "مکان‌های اقامتی" می‌گردد. رها در مورد حمل و نقل گفت: "تحیلی از جاهای که می‌خوام بینم خارج شهر هست اما متأسفانه به سختی می‌تونم ماشینی برای رفتن به این مقاصد کرایه کنم. راننده‌ها یا به خاطر جاده نامناسب یا مسافت زیاد برashون صرف نداره". سارا نیز در این مورد

گفت: "ای کاش می شد در همه جای ایران می تونستیم ماشین اجاره کنیم. من به خاطر همین مورد مسافت و نبود حمل و نقل برون شهری، یه سری مقاصد رو از دست میدم متاسفانه...". دانیال در ارتباط با مکان های اقامتی گفت: "راستش یکی از مشکلات بزرگی که هست همین نبود مکان اقامتی مناسب هست. یادم بعد کلی مسافت به چک چک رسیدم ولی دیدم کلاه روتا خالی از سکنه هست و اون اطراف هیچ مسافرخونه ای هم حتی در کار نیست". محسن نیز در این باره معتقد بود "برای من باداب سورت با تمام زیباییش و شهرتش خاطره جالبی متاسفانه به جا نداشت. از جاده نامناسب تنگ خاکیش گرفته تا نبود محلی برای اسکان."

مفهوم سوم اشاره شده عوامل امنیتی است که به دو مؤلفه "امنیت فیزیکی" و "امنیت روانی" تقسیم می گردد. رها در مورد امنیت فیزیکی گفت: "متاسفانه داخل ایران که من به عنوان فلاش پکر سفر میکنم این استرس رو دارم که روز برسم شب نرسم به مقصد. چون می دونم حتی نوع نگاهشون به زن تنها در خیابان متفاوت هست". علی در این باره گفت: "یکی از دخانه هام، امنیتی هست که آدم باید داشته باشد. تا یه عده می بینیں بالپتاب و دوربین مجهر داری می چرخی تو شهر، نگاهها فرق می کنه مخصوصاً جدیاً که قیمت همه اینا چند برابر شده". مؤلفه دوم این مقوله امنیت روانی بود. سارا در این مورد گفت: "بعضی مقاصد متاسفانه فرنگ بسته ای دارند. حتی در پوشیده ترین حالت حد و مرزها رو رعایت نمی کنند. تو هتل تا می فهمن تنها میگن تنها او مدلی؟ و سعی می کنند هلفت رو از سفر بandonد". حسن گفت: "راستش من این نوع سفر رو به خانمها زیاد پیشنهاد نمی کنم. درگیری روانی میاره تک و تنها بعضی جاها تو چشم باشی. مشکلات خاص خودش رو داره این نوع سفر لاکچری هم".

آخرین مقوله مطرح شده در این مورد فناوری و اطلاعات بود که در دو مؤلفه "پوشش شبکه و داده" و "فیلترینگ" طبقه بندی شد. امیر در این باره گفت: "من چون از قبل سرچ می کنم و از بقیه گردشگرا می پرسم، عمر اگر جایی برم که پوشش داده و شبکه نداره. این خودش یه جورنا امنی هست". حسین درباره پوشش شبکه و همچنین داده گفت: "خیلی مهمه نت داشته باشی. بعد میری می بینی این همه میگن این منطقه از جاذبه های توریستیه خیری از نت نیست. توریستی بودن یه سری زیر ساخت ها رو طلب می کنه که یکی از حداقل هاش همین آنتن دهی مناسب و دسترسی به دیتا هست". محسن درمورد فیلترینگ معتقد بود: "یک فلاش پکر واقعی هرگز نمیتوانه فیلترینگ رو بپذیره. مدیریت زمان بر اش خیلی مهمه و این رو حق طبیعی خودش می دونه که سریع به اطلاعات دسترسی پیدا کنه و با شبکه های اجتماعی با سرعت بالا کار کنه. دانیال نیز در این باره بر این باور بود: "محظوظیت؟ همین فیلترینگی که ما داریم خودش محظوظیت هست دیگه. می خوای با جامعه جهانی ارتباط داشته باشی کلی باید وقت بذاری بتونی به شبکه های اجتماعی وصل شی...".

۴. بحث

اولین پژوهش حاضر به بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر انتخاب سفر به سبک فلاش پکری در ایران می پردازد. نتایج این مطالعه نشان می دهد که انگیزه هی فلاش پکران در دو دسته پیش ران و پیش خوان طبقه بندی می گردد.

هانام و دیکمن (۲۰۱۰) معتقدند این نوع سفر مستقل به گردشگران اجازه می‌دهد که در سفر کاملاً خودشان بوده و آزادی و استقلال عمل بیشتری داشته باشند. در پژوهشی که مایرز^۱ (۲۰۱۰) بر روی کوله‌گردها همجننس‌گرا انجام داد یکی از عوامل رشد این گونه سفرها خصوصاً در میان زنان را کسب استقلال مالی و آزادی بیشتر آن‌ها در قرن ۲۱ و تلاش جهت حفظ و پیشبرد این اهداف قلمداد می‌کند.

مایرز (۲۰۱۰) همچنین تصریح کرد یکی از عواملی که اکثر فلش‌پکران همجننس‌گرای زن نیوزلند را برای سفر انتخاب می‌کنند وجود قوانین ویژه و امکانات اقامتی و توریستی خاص در حمایت از آن‌ها و برای آن‌ها در این کشور می‌باشد که موجبات آسایش، امنیت و آزادی آن‌ها را فراهم می‌آورد. گرتزل^۲ و هارדי^۳ (۲۰۱۹) نیز تأکید می‌کنند این نوع از گردشگران عصر جدید آزاد، مستقل و منعطف بوده و هدف آن‌ها تجربه واقعی سفر، شناخت جامعه میزبان از طریق داشتن تعامل با فرهنگ مردم منطقه و همچنین افزایش دانش و اطلاعات عمومی آن‌ها می‌باشد. پاریس (۲۰۱۰) به این امر اذعان دارد که یکی از اهداف سفر به سبک مستقل و فلش‌پکری فرار از روزمرگی‌های زندگی، کسب آسایش و تجربه لحظات و سبکی جدید از زندگی است. لازم به ذکر است که هانام و دیکمن (۲۰۱۰) مؤلفه فرار را به عنوان یکی از عوامل انگیزه سفر نه تنها برای فرار از روز مرگی‌های زندگی بلکه برای فرار موقت به مقاصد جدید جهت تجربه سبکی نو از تعاملات روزمره و کسب رشد فکری بیشتر قلمداد می‌کنند که با دیدگاه فوکو^۴ (۱۹۸۰ به نقل از هانام و دیکمن، ۲۰۱۰) نیز مبنی بر دادن فرصت فرار موقت به شخص جهت کسب تجربه گفتمان جدید در جوامع مقصد و افزایش رشد فکری و شخصیتی وی جهت مقاومت و مقابله با گفتمان‌های نادرست جامعه خویش هم خوانی دارد. یافته‌های ماوز (۲۰۰۷) نیز در مورد گردشگران اسرائیلی که در هند به این سبک سفر می‌کردند نشان می‌دهد که یکی از انگیزه‌های اصلی این گردشگران برای انتخاب این سبک از سفر کسب رشد فکری و شخصیتی و نزدیک شدن بیشتر به خویشن خویش و خود شکوفایی می‌باشد.

هیندل^۵ و همکاران (۲۰۱۵) نیز به نقش عوامل پیش‌خوان در جذب گردشگر و توسعه گردشگری اشاره داشته و در مصاحبه‌ای که با کوله‌گردان در اسکاتلندر داشته‌اند عواملی چون جاذبه‌های گردشگری و خصوصاً طبیعی اسکاتلندر، توصیه‌های شفاهی و مکتوب مثبت سایر فلش‌پکرها در مورد مقصد، یادگیری زبان، آموختن حرفه، هنر یا علم در جامعه میزبان و افزایش دانش تاریخی و فرهنگی را از عوامل محرك برای انتخاب این سبک از سفر و همچنین از عوامل مهم در توسعه جامعه مقصد برمی‌شمرند.

دومین پرسشن پژوهش حاضر به بررسی محلودیت‌ها و موانع فلش‌پکرها در ایران طی فرآیند سفر می‌پردازد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که زیرساخت‌های بهداشتی، زیرساخت‌های رفاهی، فناوری و ارتباطات و امنیت

1. Myers
2. Gretzel
3. Hardy
4. De Focault
5. Hindle

اجتماعی از مهمترین عوامل در زمینه محدودیت‌ها و موانع فلش‌پکرها در ایران می‌باشد. راجرسون^۱ (۲۰۰۷) نیز به اهمیت زیرساخت‌های بهداشتی در مقصد برای گردشگران اشاره کرده و چنین اظهار می‌کند که اهمیت این شاخص خصوصاً برای گردشگران مستقل و اغلب مرفه‌تر در جهان تا به حدی است که خود نیز در این امر برای ارتقای شرایط بهداشتی و پزشکی جامعه میزبان تلاش می‌کنند. به عنوان مثال، حدود ۸۰ درصد از گردشگران آفریقای جنوبی فلش‌پکرهایی هستند که اغلب از شش کشور انگلیس، آمریکا، استرالیا، آلمان، نیوزلند و هلند به این کشور نه تنها به عنوان فلش‌پکر بلکه به عنوان فعل اجتماعی جهت ارتقای فرهنگی، آموزشی، پزشکی، محیط‌زیست و سازندگی در سایر ابعاد جامعه میزبان سفر می‌کنند.

بل^۲ (۲۰۱۰) در پژوهشی که بر روی گردشگران مختلف انجام داد به تأثیر دو شاخص زیرساخت‌های رفاهی و امنیت اجتماعی در جذب گردشگر اشاره کرده و همچنین اظهار داشته است که دسته‌ای از گردشگران در عصر حاضر به دنبال تغییر و تجربه مقاصدی بکر، جدید و عجیب بوده که گردشگر در آن بتواند با خاطری امن به دیدن شگفت‌بی‌های منطقه پیردادز. این درحالی است که برای دسته‌ای دیگر از این گردشگران وجود امکانات رفاهی در منطقه همچون اقامت در هتل‌های مجلل و شاخص‌هایی چون دسترسی به بهترین خوراک و حمل و نقل در منطقه در اولویت اهداف سفر قراردارد. پاریس (۲۰۱۰) نیز در این باره می‌گوید که برخلاف کوله‌گردان که در هاستل اقامت کرده و تمایل به معاشرت و اقامت جمعی در هتل دارند، فلش‌پکرها به دنبال رفاه، اقامت در هتل‌های شیک و داشتن آرامش در جامعه مقصد هستند. از دیگر محدودیت‌های فلش‌پکرها در ایران زیرساخت‌های فناوری و ارتباطات در فرآیند سفر می‌باشد. مسچرونی (۲۰۰۷) نیز به لزوم وجود و دسترسی به اینترنت برای این دسته از گردشگران در سفر تاکید کرده و چنین اظهار می‌کند که زندگی آن‌ها و تجربه سفر آن‌ها به استفاده از تکنولوژی و شبکه‌های اجتماعی گره خورده است. این افراد از ایمیل و شبکه‌های اجتماعی نه تنها برای برنامه‌ریزی و جست و جو در فرآیند سفر بلکه برای ثبات حضور فیزیکی خود در مبدأ به صورت مجازی استفاده می‌کنند.

۵. نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان می‌دهد که عوامل مؤثر در سفر به سبک فلش‌پکری در دو بخش عوامل پیش‌ران و پیش‌خوان طبقه‌بندی می‌شود. عوامل پیش‌ران، شامل دو مقوله عوامل فردی با چهار مؤلفه تجربه‌گرایی، خودشکوفایی، فرار از روزمرگی و افزایش اطلاعات عمومی بوده و عوامل اجتماعی، شامل تجربه سه مقوله آزادی، استقلال و آسایش در سفر می‌باشد. عوامل پیش‌خوان، شامل مقوله عوامل حاضر در مقصد با دو مؤلفه جاذبه‌های گردشگری مقصد و کسب علم یا مهارت‌آموزی می‌باشد. عوامل بازدارنده از سفر به سبک فلش‌پکری نیز در سه مضمون اصلی زیرساخت‌ها، عوامل امنیتی و عوامل ارتباطی طبقه‌بندی می‌گردد. زیرساخت‌ها شامل دو مقوله زیرساخت‌های

1. Rogerson

2. Bell

بهداشتی و زیرساخت‌های رفاهی می‌باشد. زیرساخت‌های بهداشتی شامل دو مؤلفه آلوودگی محیط‌زیست و کمبود خدمات درمانی بوده و زیرساخت‌های رفاهی شامل کیفیت حمل و نقل و مکان‌های اقامتی می‌باشد. عوامل امنیتی شامل مقوله امنیت اجتماعی بوده که به دو مؤلفه امنیت فیزیکی و روانی تقسیم می‌گردد. عوامل ارتباطی نیز شامل مقوله فناوری و ارتباطات می‌باشد که در دو مؤلفه پوشش شیکه و فیلترینگ طبقه‌بندی می‌گردد.

در پایان، لازم به ذکر است از آنجا که پژوهش حاضر اولین پژوهش در حوزه فلاش‌پکری در ایران می‌باشد، با محدودیت‌ها و موانعی نیز رویه‌رو بوده است. بنابراین، تعمیم یافته‌های این پژوهش به سایر نمونه‌ها باید با دقت و احتیاط و در نظر گرفتن محدودیت‌های زیر جهت انجام پژوهش‌های آتی صورت گیرد. به دلیل محدودیت دسترسی و شناسایی فلاش‌پکرها در ایران به عنوان نمونه آماری، در این پژوهش از روش کیفی استفاده شده‌است. در صورت دسترسی به تعداد بیشتری از فلاش‌پکران جهت ارزیابی مجدد نتایج و همچنین افزایش اعتبار و تعمیم نتایج، استفاده از روش ترکیبی (كمی - کیفی) در پژوهش‌های آتی ضروری به نظر می‌رسد. در این پژوهش به دلیل محدودیت دسترسی به نمونه‌آماری و خصوصاً نمونه زنان فلاش‌پکر، تنها از سه نفر زن مصاحبه به عمل آمده‌است. در تحقیقات آتی، نیاز به بررسی و مطالعه تعداد بیشتری از زنان فلاش‌پکر جهت شناسایی رفتاری و نیاز سنجی دقیق آن‌ها در فرآیند این سبک از سفر ضروری به نظر می‌رسد. از آن‌جا که در پژوهش‌ها حذف یا کنترل تمام متغیرهای میانجی امکان‌پذیر نیست و هدف از انجام این پژوهش کسب درک عمیق‌تری از فرآیند سفر فلاش‌پکرهای مختلف چه زن و چه مرد از گروه‌های سنی متفاوت جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌باشد، متغیرهایی چون جنسیت و سن در انجام مصاحبه‌ها کنترل نشده‌اند. نتایج تحقیقات آتی بر روی گروه‌های مختلف به تفکیک سن و جنسیت می‌تواند در بررسی عمیق‌تر الگوی سفر این نوع گردشگران و بازاریابی در حوزه گردشگری مؤثر باشد.

کتاب‌نامه

1. Arentze, T. A., & Timmermans, H. J. (2004). A learning-based transportation oriented simulation system. *Transportation Research Part B: Methodological*, 38(7), 613-633.
2. Bell, C. (2010). Budget backpackers testing comfort zones in Mongolia. In K., Hanman, & A., Deikman (Eds.), *Beyond backpacker tourism: Mobilities and experiences*. London: Berghan Press.
3. Bernini, C., & Cracolici, M. F. (2015). Demographic change, tourism expenditure and life cycle behaviour. *Tourism Management*, 47, 191-205.
4. Cai, W., Cohen, S. A., & Tribe, J. (2019). Harmony rules in Chinese backpacker groups. *Annals of Tourism Research*, 75, 120-130.
5. Chung, H. C., Chung, N., & Nam, Y. (2017). A social network analysis of tourist movement patterns in blogs: Korean backpackers in Europe. *Sustainability*, 9(12), 1-19.
6. Dayour, F. (2019). Backpackers' experiences with smartphones usage in Ghana. *Anatolia*, 30(3), 390-403.

7. Dayour, F., Kimbu, A. N., & Park, S. (2017). Backpackers: The need for reconceptualisation. *Annals of Tourism Research*, 66, 191-193.
8. De Focault, B. (1980). Les prairies permanentes du Lieuvin et du Bocage virois. Typologie phytosociologique et essai de reconstitution des séries évolutives herbagères. *Doc. Phytosoc. ns*, 5, 1-109.
9. Esterberg, K. G. (2002). *Qualitative methods in social research*. Boston: McGraw-Hill.
10. Gretzel, U., & Hardy, A. (2019). VanLife: Materiality, Makeovers and Mobility amongst Digital Nomads. *E-review of Tourism Research*, 16(2/3), 1-9.
11. Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of Qualitative Research*, 2, 163-194.
12. Hannam, K., & Diekmann, A. (2010). From backpacking to flashbacking Development in backpacker tourism research. In K. Hannam, & A. Diekmann (Eds.), *Beyond backpacker tourism: Mobilities and experiences* (pp.1-7). Bristol: Channel View Publications.
13. Hindle, N., Martin, A., & Nash, R. (2015). Tourism development and the backpacker market in Highland Scotland. *Tourism and Hospitality Research*, 15(3), 178-192.
14. Hong Kong—motivations, preferences and contribution to sustainable tourism. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 34(8), 1058-1070.
15. Hsu, C. Y., Lee, W. H., & Chen, W. Y. (2017). How to catch their attention? Taiwanese flashpackers inferring their travel motivation from personal development and travel experience. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22(2), 117-130.
16. Hudman, L. E., & Hawkins, D. E. (1989). *Tourism in contemporary society: An introductory text*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.
17. Jarvis, J., & Peel, V. (2010). Flashpacking in Fiji: Reframing the ‘global nomad’ in a developing destination. In K. Hannam, & A. Diekmann (Eds.), *Beyond backpacker tourism: Mobilities and experiences* (pp. 21-39). Bristol: Channel View Publications.
18. Maoz, D. (2007). Backpackers’ motivations the role of culture and nationality. *Annals of Tourism Research*, 34(1), 122-140.
19. Mascheroni, G. (2007). ‘Global nomads’ network and mobile sociality: Exploring new media uses on the move. *Information, Communication, and Society*, 10(4), 527-546.
20. Mc Guigan, R. L. (2000). Which determines our leisure preferences: Demographics or personality? In J. A. Mazanec, G. I. Crouch, J. C. B. Ritchie, & A. G. Woodside (Eds.), *Consumer psychology of tourism, hospitality, and leisure* (Vol. 2, pp. 195-213). Wallingford, UK: CABI Publishing.
21. Mill, R. C., & Morrison, A. M. (2002). *The tourism system*. Dubuque, Iowa: Kendall.
22. Murphy, L. (2001). Exploring social interactions of backpackers. *Annals of Tourism Research*, 28(1), 50-67.
23. Muzaini, H. (2006). Backpacking Southeast Asia: Strategies of ‘looking local’ *Annals of Tourism Research*, 33(1), 144-161.
24. Myers, L. (2010). Lesbian backpacker travel experiences in New Zealand. In K. Hannam, & A. Diekmann (Eds.), *Beyond backpacker tourism: Mobilities and experiences* (pp. 126-139). Bristol: Channel View Publications.
25. Nok, L. C., Suntikul, W., Agyeiwaah, E., & Tolkach, D. (2017). Backpackers in

- 27.Paris, C. M. (2008). *The backpacker market: Targeting a mobile population through online communities*. VDM Publishing.
- 28.Paris, C. M. (2010). Backpacker activities and personal values: An SEM approach. *Annals of Leisure Research*, 13(1-2), 239-258.
- 29.Paris, C. M. (2012). Flashpackers: An emerging sub-culture? *Annals of Tourism Research*, 39(2), 1094-1115.
- 30.Paris, C. M., & Teye, V. (2010). Backpacker motivations: A travel career approach. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 19(3), 244-259.
- 31.Paris, C.M. (2014). *The virtualization of backpacker culture*. Information and Communication Technologies in Tourism, ENTER 2009, Proceedings of the International Conference in Amsterdam, The Netherlands.
- 32.Richards, G., & Wilson, J. (2004). *The global nomad: Backpacker travel in theory and practice*. Bristol: Channel View Publications.
- 33.Rogerson, C. M., & Kiambo, R. (2007). The growth and potential of regional tourism in the developing world: The South African experience. *Development Southern Africa*, 24, 505-521.
- 34.Schmoll, G. A. (1977). *Tourism promotion: Marketing background, promotion techniques and promotion planning methods*. London: Tourism International Press.
- 35.Swarbrooke, J., & Horner, S. (2007). *Consumer behaviour in tourism*. New York: Routledge.
- 36.Uriely, N., Yonay, Y., & Simchai, D. (2002). Backpacking experiences: A type and form analysis. *Annals of Tourism Research*, 29, 519-537.
- 37.Vaismoradi, M., Turunen, H., & Bondas, T. (2013). Content analysis and thematic analysis: Implications for conducting a qualitative descriptive study. *Nursing & Health Sciences*, 15(3), 398-405.
- 38.Webster, C. (2019). Halfway there: the transition from 1968 to 2068 in tourism and hospitality. *Zeitschrift Für Tourismuswissenschaft*, 11(1), 5-23.
- 39.Westerhausen, K. (2002). *Beyond the beach: An ethnography of modern travelers in Asia*. Bangkok: White Lotus.
- 40.Zeng, B., & Gerritsen, R. (2014). What do we know about social media in tourism? A review. *Tourism Management Perspectives*, 10, 27-36.